

af Fajanceerhvervet have stor Betydning. I de sidste Aar, hvor Fabrikkerne synes at have faaet Magten over Fabrikationen, ere de begyndte at kaste sig over Kunsttilvirkningen og ere begyndte at udføre denne. I de sidste 3 Aar er der saaledes fabrikeret aarligt for 80,000 Kr. om Aaret af denne Art, og deraf er udført ca. Halvdelen.

I nær Forbindelse med dette Erhverv staar jo et andet, Porcelænsindustrien, som jo er vor Stolthed, men en Stolthed, som man ikke mærker noget til, naar vi komme ind paa Toldpositionerne: Thi paa Toldpositionerne gælder det hele Tiden Tallet og Rubrikkerne, og det gælder Sætserne, som man er bleven enig om den Gang eller en anden Gang, og hvor vi nu maaske kunne gaa midt imellem. Det gælder alt dette, men det gælder bare ikke det væsentlige, nemlig Erhvervet, Menneskene, som have Opholdet ved dette Erhverv og skulle leve af det; og Statskassen, som set fra den Side jo dog ogsaa skal leve deraf. Dette Erhverv, Porcelænsindustrien, ere vi med Rette saa stolte over. Hvem kan gaa forbi de to store Udsalg paa Amagertorv uden at blive staaende udenfor og glæde sig over de der udstillede Ting? Og hvad betyder denne Udstilling i dybere Forstand? Se paa andet Porcelæn, Meissener-Porcelæn, kinesisk Porcelæn, Sèvres-Porcelæn, og sig mig saa: er der noget Stykke deraf, er der nogen Industri i denne Branche, der ligner den danske? Der er ingen! Man kan prøve paa at eftergøre det lige saa meget, man vil, man naar aldrig at eftergøre det, der er det ejendommelige netop for denne Industrigren herhjemme. Og hvorfor naa de andre Lande ikke til at kunne eftergøre den? De naa ikke dertil, fordi de Farver og de Former det er os selv, det er Nationen med det, der er dens Charme, og det, der er dens Forbandelse: Stemmningen, det bløde, udviskede, Mellemlfarverne hele Tiden. Tag en Tysker, en Englænder, en Franskmand: Aldrig vil han kunne sætte en saadan Mellemlfarve paa et Stykke Porcelæn som den, der er det ejendommelige for det, der udgaar fra den danske Fabrikation. Det er, fordi han er Tysker, Englænder eller Franskmand — han er bare ikke dansk.

Efter mange, mange Aars Kamp er dette Erhverv altsaa naaet frem til at indtage en stor og stærk Stilling i Eksporten, og det er overordentlig billige Fordringer, som det stiller til denne Toldlov. Det

finder sig i en Nedgang paa Luksusartiklerne, det finder sig i en Nedgang paa de almindelige Forbrugsartikler; det ønsker kun, at denne Nedgang ikke skal være saa stærk, som Flertallet vil have den. Det forekommer mig, at man, selv om man har Hast, kunde undersøge denne Ting lidt nøjere. Man kunde det saa meget mere, som netop de to Mænd, der staa i Spidsen for disse Anstalter, frembyde hver for sig ikke ringe Garantier for, at man netop gennem dem vilde faa Udtalelser, som man kan stole paa. Den ærede Taler, der havde Ordet før end jeg, kom noget underlig, synes jeg, fra Omtalen af disse mange Andragender, som vi have modtaget, for i Begyndelsen af Foredraget stod han med nogle Andragender, der angik en Ting, som interesserede ham, og da mente han, de vare et Udtryk for en hel Folkestemning, men i Slutningen af Foredraget sagde han om disse Andragender: dem skal man behandle med stor Forsigtighed. Ja, dem skal man behandle med Forsigtighed, man skal undersøge dem grundigt og se, om det er rigtigt, hvad der staar i dem, og ganske særlig skal man gøre det, hvor Taleren er om et Erhverv af saa overordentlig Betydning som det, jeg her omtaler, og hvor de Fordringer, der stilles, ere saa smaa som dem, de stille, nemlig en Sats paa den ene Gruppe Porcelæn, som er imellem, hvad Toldloven nu byder, og hvad Flertallet ønsker, og saa en Omsætning af Skellet imellem, hvad der overhovedet er Luksus, og hvad der ikke er Luksus. Saa beskedne Fordringer synes jeg, man kunde tage under alvorligere Overvejelse, end det har været muligt i et Udvalg som det, vi lige komme fra.

Jeg skal nu vove mig ind paa et Omraade af Toldloven, hvor jeg straks vil sige, at jeg tripper om med stor Forsigtighed. Det er en meget vanskelig Gruppe, hvor man staar for Fald fra Skridt til Skridt — det er Tekstilgruppen —, og jeg maa tage mig i Agt, at jeg ikke falder over et eller andet, som vor Fører i Toldteknik bag efter kan tage mig paa. Naar jeg ikke kan gaa uden om denne Gruppe, saa er det, fordi dér der gør sig ganske særlige Forhold gældende, som have Betydning for denne Diskussion. Ganske særlig overfor den er jo Stemmningen bøs. Man mener, at Penge, kastede ind i Tekstiltfabrikationen, yngle med Sikkerhed. Kaster man 100,000 Kr. ind, saa trækker man en Million ud, og kaster man en